

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne in praznične. // Inzerati do 80 pesit vsot do Din 2, do 100 vsot do Din 2.50, od 100 do 300 vsot do Din 3, večji inzerati po posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knažjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grojski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENU GRADEC, Slomškov trg 5 // Pošta hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Zadnji francoski apel na Roosevelta

„Domovina je ranjena, toda ponovno bo ustala“

Ponoči je predsednik francoske vlade prosil Ameriko za nujno pomoč: „Potrebno je, da prilete čez Atlantik celi oblaki letal za rešitev Evrope“ — Francija veruje v svoje vstajenje

TOURS, 14. jun. s. (Reuter). Francoski ministrski predsednik Reynaud je imel sredi govora po radiu francoskemu narodu, v katerem je naslovil, kakor je sam dejal, končni in zadnji apel na predsednika Roosevelta za takojšnjo pomoč Franciji.

Reynaud je v uvodu omenjal junaštvo francoske vojske. Videl sem, je dejal, može, ki so prišli iz bitke, potem ko so bili 5 dni brez spanja in živno uničeni, pa vendar niso dvomili v končno zmago v vojni. Njihov duh ni bil zlomljen. Francija ne bo dovolila, da bi bila zlomljena od invazije, kakršnih je že toliko poznala v preteklosti. Naj ves svet spozna trpljenje, pa tudi ponos Francije. Svobodni ljudje po vsem svetu pa naj tudi vedo, kaj Franciji dolgujejo. Francija je predstraža demokracije in se zanjo žrtvuje, toda prizadeva pri tem sovraženiki demokracije

velike izgube. Francija je ranjena in ima zato pravico, da apelira na vse druge demokracije za pomoč.

Francija je doslej predstavljala ideal v razvoju ameriškega naroda. Zato apeliram še enkrat na predsednika Roosevelta. Doslej je ustregel vsem mojim prošnjam. Zdaj gre za vse, za življenje Francije in za vse ono, za kar Francija živi. Francija ima pravico živeti. Napor, ki ga mora prenašati naša armada, je vedno hujši. Toda skozi vse to trpljenje vidim končni uspeh. Angleško letalstvo je v dosedanjih bojih pokazalo svojo premoč po kakovosti, toda celi oblaki letal morajo priti preko Atlantika iz Amerike, da uničijo sile, ki hočejo dobiti nadoblast nad svetom.

Kljub neuspehom so moči demokracije še vedno ogromne. Upravičeno mislim, da bo prišel čas, ko bodo te sile

pokazale svojo moč. Zato imam še upanje v sru. Zato smo se odločili, da ohranimo svobodno vlado, zato smo zapustili Pariz. Zasigurati smo hoteli Franciji neodvisno legalno vlado in prepričati, da bi Nemci ustanovili od njih odvisno francosko vlado, kakor se je to zgodilo v drugih državah, ki so jih zasedli.

Reynaud je zaključil svoj govor: Kjerkoli žive Francozi, naj vedo, kako je treba trpeti. Naj se izkažejo vredne svoje preteklosti in se združijo okoli svoje trpeče domovine! Čas vstajanja Francije bo prišel.

Karkoli naj se dogodi prihodnje dni, Francozi bodo znali prenesti tudi to. Naj bodo vredni svoje zgodovine, naj bodo vredni svoje minulosti, naj bodo polni junaštva, naj bodo bratje med seboj. Domovina je ranjena, toda ponovno bo ustala, je končal svoj govor Paul Reynaud.

Amerika pošilja pomoč

WASHINGTON, 14. jun. s. (Reuter). Vsa poročila soglašajo, da je sinočni govor francoskega ministrskega predsednika Reynauda globoko pretresel ameriško javnost.

Takoj po Reynaudovem govoru so izjavili uradni krogi v Beli hiši, da bo ameriška vlada storila vse, kar je v njeni moči, da pomaga Franciji.

PARIZ, 14. jun. e. (United Press). Neki predstavnik francoske vlade je včeraj izjavil, da je položaj v Franciji natančno tak, kot ga je opisal v svojem apelu na Roosevelta Paul Reynaud.

Washington, 14. junija. AA. (Havas) Na Rooseveltovo zahtevo je Senat sklenil, da ameriško vojni ministrstvo lahko zamenja topove, ki so v vojnih skladiščih na ta način, da dobi ameriška vojska novo izdelane topove, svoje dosedanje pa lahko pošlje zaveznikom. S tem v zvezi se smatra, da bodo zavezniki dobili na tisoče ameriških topov. Isti ukrepi so bili sprejeti tudi glede ostalih vrst orožja, ki bi jih zavezniki dobili.

New York, 14. junija. AA. (Havas) Po Rooseveltovi izjavi, da bodo Zedinjene dr-

žave dale maksimum materialne pomoči zaveznikom, smatrajo v washingtonskih političnih krogih, da bo moral tudi kongres o tem razpravljati. Kongres tega vprašanja ne bo obravnaval s politične strani, temveč samo glede izvedbe Rooseveltovega sklepa. Izvršil bo gotove spremembe gotovih zakonskih načrtov in je verjetno, da bo vzel za osnovo Pittmanov in Johnsonov načrt.

London, 14. junija. AA. (Havas) P leg 80 bombnikov, za katere je ameriška vlada že dala dovoljenje, da jih prepeljo v Evropo, je še 93 drugih bombnikov na poti v Evropo. Razen tega bo poslanih v kratkem še 140 lovskih in 40 povodnih letal zaveznikom. Predstavniški dom je s 401 proti enemu glasom izglasoval prilog, da se zaveznikom dobavi vojnega materiala v vrednosti ene milijarde 667 milijonov dolarjev, kar pomeni za 320 milijonov dolarjev več, kot je Roosevelt zahteval prvotno od Senata.

London, 14. junija. (C. Z.) V zaveznikih krogih poudarjajo, da Zedinjene države s prodajo tako zvezane odvisnega vojnega materiala in rušilcev že sedaj zelo širokogradno podpirajo zaveznike v vojni in prispevajo h končni zmagi demokracij.

Nemški naval na Pariz

Po zadnjih vesteh iz Amerike so se Nemci približali pariškemu predmestju Morebitni padec Pariza še ne bo pomenil konca sedanje vojne

Washington, 14. jun. s. (Reuter) Ameriško zunanje ministrstvo javlja:

Davi ob 7. je prejela ameriška vlada od ameriškega veleposlanika Bullitta iz Pariza preko Toursa sporočilo, da so nemške čete prekorčile mešno mejo Pariza.

To sporočilo je poslal veleposlanik Bullitt že ob 1. zjutraj telefonično iz Pariza ameriškemu veleposlaniku pri poljski vladi Biddlu, ki se muči v Toursu. Ta je nato poslal sporočilo dalje v Washington, kamor pa je včeraj prispela z veliko zamudo.

Veleposlanik Bullitt sporoča ameriški vladi dalje, da je življenje v Parizu popolnoma mirno. Nobenih nadaljnjih podatkov še ni, kje in kako je nemška vojska vkorakala preko mešne meje.

New York, 14. jun. s. (Ass. Press) Po zadnjih vesteh se nemška vojska približuje pariškemu predmestju St. Denis.

London, 14. jun. s. (Reuter) Tukajšnje

francosko veleposlanstvo do 9. dopoldne še ni prejelo potrdila, da so nemške čete prišle korakati v Pariz.

London, 14. jun. s. (Reuter) Press Association javlja iz Toursa, da davi po 7. telefonski promet s Parizom sicer ni prekinjen, da pa so v zvezi velike motnje in da ne sprejema pošta nobenih novih telefonskih razgovorov s Parizom.

London, 14. jun. (C. Z.) V zvezi z vojaškim položajem pred Parizom poudarjajo v odločilnih krogih, da bi bil padec Pariza velik trijumf za Nemce in tudi hud moralni udarec za zaveznike, ker velja Pariz kot simbol idej, za katere se zavezniki borijo, toda tudi če Pariz pade, to ne bi pomenilo konca sedanje vojne. Nekaj izgubljenih kvadratnih kilometrov ne pomeni mnogo v svetovni vojni, ki se bje na dveh kontinentih, ki pa se utede v kratkem razširiti na štiri kontinente.

Siloviti nemški napadi med morjem in Maginotovo črto

Francoska vojska se mora boriti proti ogromni premoči — Anglija pošilja neprestano pomoč v vojaštvu in orožju

London, 14. jun. s. (Reuter) Borbe za Pariz se z vso silovitostjo nadaljujejo na vseh treh straneh mesta, na zapadu, severu in vzhodu. Nemci napadajo na vsej fronti od morja do Meuse, toda sinoči so poudarjali v francoskem vojnem ministrstvu, da zavezniki niso nikjer prebiti in da so zavezniki linije povsod strnjene.

Iz sinočnega francoskega vojnega poročila je razvidno, da v zapadnem delu bojišča prodirajo Nemci s treh oporišč, ki jih obkrožajo na južnem bregu Seine pri Rouenu, na jug proti Evreuxu in Pacyju. Izredno močan je tudi nemški pritisk severno Pariza, kjer je samo med Senlisom in Betzom v borbi 12 nemških divizij. Francosko vojni poročilo ne potrjuje večerašnjih poročil iz poluradnih francoskih virov, ki so javljali, da se je posrečilo francoski vojski vreti Nemce severno Pariza za 8 km nazaj.

V vzhodnem delu bojišča je razvidno iz francoskega vojnega poročila, da prodirajo nemški oddelki, ki jim je pri Chateau Thierryju in Dormansu uspelo prekorčiti Seine na jug proti Montmirailu, ki leži 30 km južno Marne. Dalej proti vzhodu javlja poročilo o nemškem prodoru vzhodno Reimsa proti Chalonsu sur Marne. Ta prodor je v toliko nevaren, ker so se Nemci s tem približali s druge strani Maginotovo linijo. O bojih med Marne in Maginotovo linijo pa še vedno ni nobenih poročil.

Iz Anglije grede v Francijo neprestano nove pošiljke vojaštva in orožja na pomoč francoski vojski. Tudi včeraj je odšlo iz Londona več oddelkov vojaštva v Francijo.

London, 14. jun. (C. Z.) Po informacijah iz zaveznikih vojaških krogov imajo Nemci med morjem in Maginotovo linijo sedaj v akciji 120 svojih divizij. Toda francoske linije niso nikjer prebite. Francoska vojska zadnje sovražni pritisk in je izvedla na več mestih celo protinapade, čeravno se bori proti ogromni premoči v

številu vojakov in vojnega materiala.

Angleška ojačenja sedaj neprestano prihajajo v Francijo. Angleški listi ponavljajo vsak dan zahtevo, da mora Anglija poslati v Francijo vse razpoložljive vojske, topove, tanke in letala. V Angliji se popolnoma zavedajo, kako zelo je Francija potrebna pomoči.

Sinočnje francosko vojni poročilo

Pariz, 13. junija. AA. (Havas.) Nocoj je bilo izdano tole uradno poročilo:

Boji okoli Pariza postajajo čedalje srditejši. Sovražni novi oddelki so izvedli napad južno od Rouena. Motorizirane in blindirane enote, ki operirajo pri mostobranjih v bližini Louviersa, Les Andelysa in Vernona, prodirajo v smeri proti Evreuxu. Naše letalstvo je bombardiralo sovražne čete. Na odseku pri Senlisu in Betzu je sovražnik vrzel v boj najmanj 12 divizij. Tu divja srdita borba, hujša kakor so bile prejane. Sovražne oklopne enote so prekorčile Marne na odseku pri Chateau Thierry in Dormansu ter prodirajo v smeri proti Montmirailu. Druge sovražne divizije na vzhodnem bojišču so prekorčile reko Ren ter prodirajo v smeri Chalonsa ob Marne. Računajo, da je na tem odseku sovražnik poslal v boj nad 100 divizij, pri čemer je treba računati tudi podaljšano bojno črto ob Meusi. Francoske čete se siljajo bore, čeprav so številčno slabše kot sovražnikove.

Ruski glas o vojnem položaju

Moskva, 14. junija e. Vojaški sodelavec lista »Krasnaja Zvezda« Popov piše, da je bil 10. junij črni dan za zaveznike. Preden je stopila Italija v vojno, so Nemci utrdili svoje položaje na Norveškem. Nizozemski akem in v Belgiji, od koder neposredno

ogrožajo Anglijo. Nato pa so vse sile vrgli na francosko fronto.

Italiji je bilo jasno, da bo Francija še hujše prizadeta, če bi se morala boriti na dveh frontah. Toda vojaške operacije na jugovzhodni fronti s strani Italije ne morejo postati dinamične vojaške operacije. Francija je dobro utrdila svoje položaje v Alpah, zaradi tega bo italijansko poveljništvo osredotočilo vse napade v Sredozemlju, kjer si bo skušalo osvojiti važne strateške položaje kakor Malto, Korziko, Tunis in Gibraltar. Francija lahko drži fronto v Alpah proti Italiji s sedmimi divizijami. Vse ostale svoje sile pa potrebuje na fronti proti Nemcem.

Italija lahko ograja Francijo najbolj s svojo letalsko silo, s katero lahko napada glavna industrijska središča v južni Franciji. Če bi pa italijansko poveljništvo le pričelo z ofenzivo proti Franciji na kopnem bi se to zgodilo iz smeri Lyon in iz Nice proti Toulunu in Marseilleu. Taka ofenziva pa ne bi imela uspeha, dokler ne doseže Italija premoči v Sredozemskem morju. Izve se, da ima Italija 30 do 40 divizij, to je okoli polovice svoje suhozemske vojske zbrane v severni Italiji.

Molitve za rešitev Francije

London, 14. jun. s. (Reuter). Londoni kardinal Hinsley je odredil tridenne molitve po vseh katoliških cerkvah v Angliji za rešitev Francije.

Lavrentjev — poslanik v Bukarešti

Moskva, 14. junija. AA. (Reuter) Rumunski poslanik v Moskvi Davidescu je obvestil včeraj popoldne komisariat za zunanje zadeve, da je rumunska vlada dala agremu za postavitve sovjetskega poslanika v Sofiji Lavrentjeva za sovjetskega poslanika v Bukarešti.

Turško-nemška trgovinska pogodba

Ankara, 14. junija. AA. (DNB) Včeraj je bil parafiran turško-nemški sporazum o izmenjavi blaga. Sporazum bo podpisan čez nekaj dni.

Stroge odredbe na Madžarskem

Budimpešta, 14. junija. AA. (MTI) Pravosodni minister Radocaj je predložil parlamentu zakonski osnutek, po katerem bodo strogo kaznovane vse akcije, ki bi bile naperjene proti varnosti države. Kaznovane bodo vse one osebe, ki bi na madžarskem ozemlju delale za tuje države. Med delikte te vrste spadajo vchnstvo, prirejanje prepovedanih zborovanj, sabotiranje državnega aparata, nedovoljeno prekorčanje meja, itd.

Pariz — odprto mesto

Nemška vlada je po ameriškem veleposlaniku obveščena o umiku francoskega vojaštva iz prestolnice

Washington, 14. jun. s. (Reuter) Ameriško zunanje ministrstvo je sinoči objavilo, da je francoska vlada s posredovanjem ameriškega veleposlanika Bullitta obvestila nemško vlado, da je Pariz odprto mesto in da so se vsi francoski vojaški oddelki iz Pariza umaknili. Veleposlanik Bullitt je dalje informiral nemško vlado, da se je dosedanjí poveljnik Pariza general Hering umaknil iz Pariza. Za njegovega naslednika je sicer imenovan general Dent, ki pa ne poveljuje nobenim vojaškim oddelkom. Na razpelo so mu samo policijske in žandarmerijske čete ter gasilci. Francoske oblasti so storile vse, kar je mogoče, da zaščitijo življenje in imetje prebivalcev Pariza.

Veleposlanik Bullitt javlja dalje, da bo ostal še nadalje na svojem mestu v veleposlanstvu v Parizu in bo skrbel, da bo mesto predano Nemcem brez izgube človeških življenj.

Ameriški veleposlanik Bullitt upa, da bo nemška vojska upoštevala naznanilo francoske vojske o izpriznitvi Pariza in da se bo izročitev mesta izvršila brez prelivanja krvi civilnega prebivalstva.

London, 14. jun. (C. Z.) V zvezi s proglasitvijo Pariza za odprto mesto poudarjajo na merodajnih mestih v Londonu, da ne bo prišlo v notranjosti Pariza do nobenih pouličnih bojev. Zavezniki vojska bo branila samo dostope in obronke Pariza.

Evakuacija otrok v Angliji

London, 14. jun. s. (Reuter) Minister za narodno zdravje Macdonald je sporočil sinoči v parlamentu, da namerava vlada ostati pri prostovoljnem načinu evakuacije iz ozemelj, ki so izpostavljena nevarnosti letalskih napadov. Evakuacija velja predvsem za otroke. Vlada ne more uvesti prisilne evakuacije že zato, ker tudi v ozemljih, kamor bodo otroci prepeljani, ne more dati popolne garancije za njihovo varnost. Vlada misli, da bo najboljši sredstvo, da starši otroke prostovoljno prijavijo za evakuacijo, če jim predoči izredne nevarnosti, ki bi nastale v primeru letalskega napada v vsem obsegu.

Ankara — središče evropske diplomatske akcije

Neprestani razgovori diplomatskih predstavnikov Francije, Anglije, Italije, Nemčije in Rusije — Moskva za ohranitev miru na Balkanu — Po prekinitvi diplomatskih odnošajev med Egiptom in Italijo

Carigrad, 14. jun. e. Diplomatska aktivnost v Ankari je dosegla svoj vrhunec. Tuji diplomatski predstavniki prihajajo neprestano v ministrstvo za zunanje zadeve, zlasti diplomatski predstavniki Francije, Anglije, Italije, Nemčije in sovjetske Rusije. Namen te diplomatske akcije je, da se prepreči vstop Turčije v vojno.

Prav posebno pozornost vzbujajo diplomatski pregovori med sovjetsko Rusijo in Turčijo, ki potekajo neprestano v Moskvi in v Ankari.

Mnogo se razpravlja tudi v koliko je usoda Turčije zvezana z usodo Egipta. V dobro poučenih krogih so mnjenja, da povezanost med Egiptom in Turčijo ni tolikšna, da bi morala Turčija korakati v bodočnosti vzporedno z Egiptom. Sovjetska vlada je turški vladi sporočila, da po podpiru sleherni turško prizadevanje, da ostane Turčija izven sedanje spopada. Sovjetska Rusija ne namerava podvzeti nobene akcije, ki bi oslabilo važne strateške morske ožine. Stori pa bo vse, da ostane Turčija kakor tudi Balkan in Blizni vzhod izven vojne. V Ankari demantirajo vesti, da so zavezniki ponudili Turčiji neke teritorije kot odškodnino za to, da stopi Turčija v vojno. Poudarja se, da so bistveni interesi Turčije na Balkanu in na Bliznjem vzhodu in bo Turčija vodila odsele svoje zunanje politiko v svojem interesu, ki jih ima v svojih interesih sferah. Prizadevala si bo, da bo v skladu z balkanskimi državami izvala balkanski sporazum za ohranitev nevtralnosti Balkanskega polotoka.

Turčija za svojo obrambo

Ankara, 14. junija. AA. (Reuter) Turčija je splošno mnenje, da se bo v kratkem pojasnil položaj Turčije glede vstopa Italije v vojno. Smatra se, da bo predsednik vlade dal danes izjavo. Včeraj so proučevali izvajanje vseh onih ukrepov, ki bi jih turška vlada lahko podvela. Vlada je pod predsedništvom predsednika republike Ismeta Inenija imela dve seji, verjetno na je, da bo tudi plenarna seja narodne republikanske stranke. Na tej seji bo dal predsednik vlade deklaracijo. V teku včerajšnjega dneva sta bila angleški in francoski poslanik v zvezi s turškimi merodajnimi krogi. Turki se javljajo pod zastavo na osnovi najnovejšega poziva. Skupna aktivnost ne napoveduje, da bi Turčija z gotovostjo napovedala vojno, vendar pa predstavlja znak, da Turčija resno skrbi za svojo obrambo in da svoje obveznosti smatra resno.

Rim, 14. jun. e. Po sročnem obvestilu rimskega radia so odnošaji med Turčijo in Italijo popolnoma normalni.

Italijanska sodba

Rim, 14. jun. e. V rimskih službenih krogih ni mogoče izvesti ničesar o tem, kar bi kazalo na bistveno izpremembo odnošajev med Italijo in Egiptom. Ugotavlja se samo, da so prekinitvi diplomatski stiki med Italijo in Egiptom. Glede odnošajev do Turčije menijo v političnih krogih, da bi se mogla Turčija priključiti za nevojnujočo se državo. Italijanski tisk še nadalje piše s simpatijami o miru, ki vlada v Jugoslaviji in Madžarski. Listi poudarjajo, da vlada na mejah med Jugoslavijo in Italijo popolen mir in da Madžar-

ska ni poslala nobenih ojačenj na rumunsko mejo.

Glede stališča Vatikana se širijo nasprotujoče si vesti. V zadnjih številkah vaticanskega glasila »Osservatore Romano« niso bila več objavljena vojna poročila z motivacijo, da ni mogoče objavljati vseh vojnih poročil vseh vojujočih se držav.

Kairo, 14. junija. AA. (Havas) Predsednik Egiptiške vlade je izjavil, da bo Egipt takoj objavil vojno Italiji, čim bodo Italijanska letala bombardirala kako egiptiško mesto.

Poslanica rumunskega kralja turškemu predsedniku

New York, 14. junija s. (Ass. Press) Rumunski kralj Karol je poslal baje turškemu

predsedniku Ismet Ineniju osebno poslanico, v kateri ga prosi, naj Turčija še nadalje ostane nevtralna. Poslanico v enakem smislu je poslal turškemu predsedniku baje tudi še drugi poglavar neke balkanske države.

Kaj bo storila Španija

Rim, 14. junija e. Sedanje in bodoče stališče Španije je še vedno predmet največje pozornosti v rimskih diplomatskih in političnih krogih. V teh krogih smatrajo, da se bo Španija prej ali slej izjavila proti zaveznikom in zahtevala Gibraltar. Po vesteh iz dobro informiranih krogov je Italija še pred vstopom v vojno obvestila o svojih namerah tako Španijo kot sovjetsko Rusijo.

Vojna v Sredozemlju in v italijanskih kolonijah

Letalski napadi na Malto

London, 14. junija s. (Reuter) Italijanski bombniki so izvedli včeraj zopet 5 bombnih napadov na Malto. Podrobni podatki o napadih še niso znani. Italijanska letala so naletela na močan ogenj protiletalskega topništva in tudi angleška lovska letala so posela v borbo.

Prvi spopad ob Libiji

Kairo, 14. junija s. (Reuter) Včeraj so angleške čete prvič napadle italijanske obmejne postojanke v Libiji. O napadu je izdalo poseben komunikat poveljstvo angleške vojske na Bliznjem vzhodu. Angleški oddelek ni imel nobenih izgub, posrečilo pa se mu je zajeti dva italijanska častnika in 60 vojakov.

Prevoz italijanskih državljanov iz Anglije

London, 14. junija AA. (Reuter) Sročni je 700 italijanskih državljanov odpotovalo s posebnim vlakom iz Londona v Glasgow. Italijanski državljani se bodo tam vkrcali na neko ladjo, ki jim jo je britanska vlada stavila na razpolago ter se bodo z njo odpeljali v Lizbono. Nekoliko pozneje je italijanski veleposlanik Bastianini odpotoval z drugim posebnim vlakom skupno s svojo družino v Glasgow.

London, 14. junija s. (Reuter) Na Malto so bile privedene štiri italijanske trgovinske ladje, ki so jih Angleži zaplenili v Sredozemlju. Ena od njih bo porabljena za prevoz italijanskih državljanov z Malte v Italijo.

Italija in po Nemcih zasedene države

Rim, 14. jun. e. Ministrstvo za zunanje zadeve javlja, da z napovedjo vojne Italije Franciji in Angliji ni bila napovedana tudi vojna Poljski, Norveški, Nizozemski in Belgiji, ki jih je okupirala nemška vojska. Zaradi tega je odrejeno, da policijske

oblasti ne izvajajo ukrepov proti državljanom teh držav in da jih ne internirajo ali konfinirajo v koncentracijska taborišča kakor državljane Anglije in Francije.

Rim, 14. jun. AA. (Stefani). Diplomatski in konzularni predstavniki Poljske, Nizozemske in Norveške pri Kvirinalu so zastupili sročni Rim s posebnim vlakom. Navarjanji in nekateri drugi državljani omenjenih držav so istotako odpotovali. Na postaji so bili prisotni predstavniki protokola zunanje ministrstva.

Angleške priprave v Afriki

Rim, 14. junija e. Po mnogih znakih sodijo, da se pripravljajo Angleži na veliko vojaško akcijo v Afriki. Napadalo izhodišče bo Kenija, odkoder se bodo vodile operacije proti Abesiniji in Somaliji. Veliko pozornost je zbudila izjava francoskega ministrskega predsednika Reynauda, da se bo francoska vlada po potrebi preselila v severno Afriko. To kaže po mnenju rimskih političnih krogov na to, da bo postala Afrika torišče velikih vojnih operacij v bližnji bodočnosti.

Rim, 14. junija e. (United Press) Prijatelji bivšega vladarja Abesinije Haile Sellašija se organizirajo svojo vojsko, ki se bo združila z angleško vojsko v Keniji, a se bo borila proti italijanski vojski kot samostojna vojaška enotina.

Rim proglašen za neutrjeno mesto

Rim, 14. junija e. V tukajšnjih političnih krogih menijo, da bo Rim proglašen za neutrjeno in odprto mesto, kar je mogoče soditi po dosedanjih ukrepih. Iz Rima so se preselile vse vojaške pisarne in vojaštvo je zapustilo vojašnice. Poudarja se, da je Rim uradniško in ne industrijsko mesto. V Rimu tudi upajo, da bo mesto obvarovano pred letalskimi napadi tudi zaradi tega, ker je sredi mesta Vatikan.

OUZD v aprilu

Ljubljana, 14. junija. Zaposlenost delavstva na področju okrogne urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani se je v aprilu znatno zboljšala. V primeri z lanskim letom. Skupno je bilo zavarovanih 105.439 delavcev ali 6864 več kakor lani aprila. Moških zavarovancev je bilo 7096 več, žensk pa 232 manj.

Zdravstveno stanje zavarovancev je bilo letos aprila znatno boljše kakor lani. Kljub večjemu številu članstva se je stalež bolnikov, nesposobnih za delo, zmanjšal za 198. Zato je bil tudi odstotek bolnikov za 0,37 manjši. Tudi plače zavarovancev delavstva so narasle pri moških in ženskah. Povprečna zavarovalna meza moških zavarovancev je znašala 29,82 din in je bila za 1,12 d'n višja kakor lani aprila. Povprečna dnevna zavarovalna meza delavk je znašala 21,29 in je bila za 77 par višja, kakor v istem razdobju lani, povprečna dnevna zavarovalna meza vseh zavarovancev pa je bila 26,89 din, za 1,22 din višja kakor lani aprila. To zvišanje znaša skoraj 5 odstotkov, kar pa še vedno ne ustreza podražiti življenjskih potrebščin. Skupna dnevna zavarovalna meza je znašala aprila 2.840,280 din in je bila za 304,752 din višja kakor lani istega meseca.

Iz Novega mesta

Sprejemni izpiti za prvi razred drž. gimnazije v Novem mestu bodo 24. in 25. junija, in sicer bodo 24. junija prišli na vrsto vsi učenci, ki stanujejo izven Novega mesta, in deloma tudi Novomeščani, 25. junija pa ostali Novomeščani. Prone za pristupitve k sprejemnemu izpitu bo sprejemalo ravnateljstvo 21. in 22. junija od 8. naprej. Prošnje je treba karkovati z 10 dinarskim državnim kolikor ter jim priložiti rojstni list in spričevalo 4. razreda ljudske šole. Kdor je obiskoval višjo ljudsko šolo ali meščansko šolo, mora priložiti tudi zadnje spričevalo te šole poleg spričevala o dovršeni ljudski šoli. Primesti je treba spričevala, ne knjižice. Rojstnim listom v tujem jeziku (razen v latinščini), mora biti priložen sodno potrjen prevod. Priloge morajo imeti vsaj štirinastredinski državni kolekt (tudi v primeru, če je bilo spričevalo izdano zaradi uboštva brez take). Zunanji učenci sle lahko prigrasijo tudi plamenom in naj pridejo k izpitu 24. junija ob 8. zjutraj. K sprejemnemu izpitu bodo pripuščeni učenci, rojeni v letih od 1927. do 1930.

Zanimive številke o našem obrtništvu

Podatki, ki bodo služili za določitev premij in višine prejemkov, ko bo uvedeno zahtevano zavarovanje obrtnikov

Ljubljana, 15. junija. Načrt uredbe o zavarovanju obrtnikov, ki ga je izdelalo ministrstvo za trgovino in industrijo je dal v preteklem letu povod za mnoge ankete in kritike. Pokazalo se je, da načrt uredbe v mnogih važnih točkah ni sprejemljiv in da je zaradi določitve premij in zavarovalnih prejemkov nujno potrebna še obsežna izpopolnitev statističnega gradiva. Zaradi nastalih razmer je večina zbornic zbiranje tega gradiva v drugi polovici preteklega leta prekinila. Kljub temu je zbornica za TOI v Ljubljani nadaljevala sistematsko delo. Ob sodelovanju zavarovalnih tehnikov in strokovnjakov je sestavila tiskane pole, ki jih je razposlala ob koncu preteklega leta vsem obrtniškim združenjem in tolikim številu, kolikor so imela poedina združenja članov. To delo je naletelo na tekoče, ker je znaten del združenj odgovoril samo delno in ne popolno ali pa sploh ni zbral potrebnih podatkov in odgovorov.

Zbrano je gradivo za 6700 obrtnikov

Pri okroglo 18.000 obrtnikih, kolikor jih je v zbornicnem okolišu, je zbornica zbrala popolnega gradiva za okoli 6700 članov. To gradivo je statistično že obdelano po tabelah, ki so specifične in dajejo ob enem sumarni pregled. Za preostali del pa se je zaradi izpopolnitve zbornice ponovno obrnila na obrtniška združenja, obenem pa tudi na banko upravo in na občine, katerim je razposlala okrog 7000 vprašalnih pol. Tudi ta del gradiva bo v kratkem glede glavnih podatkov urejen. Tako bo po izdelanih posebnih statističnih tabelah mogoče izdelati zavarovalno-tehnične račune vsaj na podlagi okoli 14.000 edinic.

Statistik, ki se podaja iz specifičnih podrobnih podatkov statističnih tabel za prvi del že zbranega in obdelanega gradiva, namreč za 6.679 obrtnikov, kaže naslednje podatke po stanju dne 30. junija 1. 1939.

Največ vajencev v starosti 14 in 15 let

Pregled obrtnikov po starosti, ki so postali vajenci, pomočniki in samostojni, kaže, da je največ vajencev 2056, 15 let starih 1410, 16 let starih 816, 17 let starih 473, 18 let starih 236, 19 let starih 131.

Nadalje pada število vajencev z večanjem starostne dobe, vendar je 20 let starih vajencev 85. Od 20. do 30. leta starosti pada število vajencev od 85 na 11.

Dobili pa so se še 3 vajenci v starosti 31 let, 6 vajencev v starosti 35 let, 7 vajencev v starosti 37 let, 1 vajenec v starosti 38 let, 2 vajencev v starosti 40 let, 1 vajenec v starosti 42 let in 2 vajencev starosti 43 let. Ta dva sta menda najstarejša vajenca v Sloveniji.

Največ pomočnikov starih 17 in 18 let

Glede pomočnikov kaže statistika, da je največ pomočnikov starih 17 do 18 let, 17 let starih pomočnikov je 1348, 18 let starih pa 1488 pomočnikov. 29 pomočnikov je starih 14 let, 96 pomočnikov pa 15 let. 19 let starih pomočnikov je 913, 20 let starih 507, 21 let starih 236, 22 let starih 118 in 23 let stari so 103 pomočniki. Od 24. leta starosti do 32 leta starosti pada število pomočnikov od 68 do 14. Od te starostne meje naprej so našli še 6 pomočnikov 33 let starih, 8 pomočnikov 34 let starih, 2 pomočnika 35 let stara, 2 pomočnika 36 let stara, 6 pomočnikov 37 let starih, 4 pomočnika 38 let stare, itd. Najstarejša pomočnika sta 2 pomočnika v 46 letu starosti. Statističnih podatkov ni bilo mogoče dobiti o 321 pomočniku, v prostih obitih pa so našli 840 pomočnikov.

Najnujnejša oprema

ki naj jo imajo starši in otroci pripravljeno za primer izselitve

Ker izražajo mnogi starši željo, da bi objavili seznam najnujnejših predmetov, ki naj jih pripravijo matere in otroci za primer evakuacije, navajamo v naslednjem najnujnejšo opremo, ki naj jo imajo starši in otroci pripravljeno za morebitno evakuacijo:

1. Vsak naj ima pripravljeno najpoplejšo obleko in čevlje. Poleg tega pa naj pripravi še naslednje:

2. Za matere, ki bodo šle z otroki: nahrbtnik, vreča ali kovček, 2 rjuhi, odeja, prazna slamnjača, zimski ali letni plašč, predpasnik, 2 srajci, dvojne spodnjice hlače, 2 para nogavice, spalna srajca, žepni robci, 2 brisači, milo, glavnik, ščetka za zob, ščetka za čevlje, copate, globok pločevinast krožnik, žlica, nož, vilice, emajliran lonček ali skodelica za pol litra, sukanec, šivanka, škarje, gumbi, družinska knjižica, hrana za dva dni (vse našeto naj bo zloženo v zgoraj navedenem nahrbtniku, vreči ali kovčku).

3. Za predšolske otroke: nahrbtnik, vreča ali kovček, 2 rjuhi, odeja, prazna slamnjača, zimski ali letni plašč, čepica, 2 srajci, dvojne spodnjice hlače, 2 para nogavice, spalna srajca, žepni robci, 2 brisači, milo, glavnik, ščetka za zob, ščetka za obleko, ščetka za čevlje, copate, globok pločevinast krožnik, žlica, nož, vilice, emajliran lonček ali skodelica za pol litra, rojstni list, hrana za dva dni (vse našeto naj bo zloženo v zgoraj navedenem nahrbtniku, vreči ali kovčku).

4. Za šolske in pošolske otroke:

a) za dečke: nahrbtnik, vreča ali kovček, 2 rjuhi, odeja, prazna slamnjača, zimski ali letni plašč, čepica, 2 srajci, dvojne spodnjice hlače, 2 para nogavice, spalna srajca, žepni robci, 2 brisači, milo, glavnik, ščetka za zob, ščetka za obleko, ščetka za čevlje, copate, globok pločevinast krožnik, žlica, nož, vilice, emajliran lonček ali skodelica za pol litra, rojstni list, hrana za dva dni (vse našeto naj bo zloženo v zgoraj navedenem nahrbtniku, vreči ali kovčku);

b) za deklice: nahrbtnik, vreča ali kovček, 2 rjuhi, odeja, prazna slamnjača, letni ali zimski plašč, volnena jopica, predpasnik, naglavna ruta, 2 srajci, dvojne spodnjice hlače, spalna srajca, 2 para nogavice, žepni robci, milo, glavnik, 2 brisači, ščet-

Največ samostojnih od 22. do 35. leta starosti

Glede samostojnih obrtnikov kaže statistika, da jih je največ v starosti od 22. do 35 leta starosti. V 18. letu starosti je 21 samostojnih, v 19. letu je 14 samostojnih, v 20. letu pa 29 samostojnih. Največ samostojnih je v 25. letu starosti in sicer 540. Najstarejši samostojni obrtnik je 77 let star.

Zanimiv je tudi pregled obrtnikov po družinskem stanju. Statistika kaže število samskih, poročenih, vdovcev z otroki in otrok do 18. leta starosti od letnika 1848 do letnika 1919. Skupno je samskih 1107, poročenih 5413, vdovcev z otroki 159, otrok do 18. leta starosti pa 10.613.

Večina obrtnikov ima enega ali dva otroka

Poročenih obrtnikov je torej 5413. Izmed teh je brez otrok 1486, z 1 otrokom 1143 obrtnikov, z 2 otrokoma 1044 obrtnikov, s otroki 726 poročenih obrtnikov, s 4 otroki 423 obrtnikov, s 5 otroki 271 obrtnikov, s 6 otroki 169 obrtnikov, s 7 otroki 88 obrtnikov, s 8 otroki 33 obrtnikov, z 9 otroki 14 obrtnikov, z 10 otroki 6 obrtnikov, z 11 otroki 3 obrtniki in z 12 otroki 2 obrtnika.

Statistika števila otrok po starosti kaže, da imajo obrtniki najmanj otrok rojenih v 1. 1921, in sicer 246, največ otrok pa rojenih v letih od 1929 do 1923, in sicer povprečno 600 otrok na vsak letnik.

Cep ravno obsega doslej zbrano in statistično obdelano gradivo le nekaj manj kakor polovico vseh obrtniških združenj na področju zbornice za TOI v Ljubljani, vendar že daje sliko, ki se pri celotnem številu najbrže ne bo bistveno spremenila. Ko bodo zbrani in obdelani še ostali podatki, bo podana podlaga za zavarovalno-tehnične račune, ki bo dal odgovor na vprašanje, kako bo morala biti določena višina premij in višina prejemkov zavarovanega obrtnišva, njegovih vdov in otrok v Sloveniji.

Bistveno nespremenjeno stanje vajencev in obrtnikov

Število pomočnikov, ki so prijavljeni pri združenjih in ki je znašalo dne 1. januarja 1939 12.227, od tega 11.110 moških in 1.117 žensk, se v teku preteklega leta bistveno ni spremenilo. Kolikor je padlo, so bile temu krive izredne razmere, ki so nastopile.

Prav tako se v teku preteklega leta ni bistveno spremenilo štev. vajencev, ki jih je bilo dne 1. januarja 1939 po podatkih združenj skupno 8901, med njimi 7207 moških in 1694 žensk.

Zaradi reorganizacije in ukinitve združenj, ki v večini primerov še ni postala pravomočna, mnoga združenja niso imela rednih občnih zborov in ni bilo mogoče zbrati natančnih podatkov o številu vajencev. Statistika po podatkih OUZD pa izkazuje po stanju dne 25. marca 1939 skupno 9854 obrtniških vajencev, med njimi 7754 moških in 2100 žensk. Statistični pregled vajencev po srezi, kjer je vseh 252 gostinskih, 661 trgovinskih in 66 vajencev pri raznih svobodnih poklicih, kaže, da odpade največ vajencev na srez Ljubljana mesto, in sicer 1911, na srez Maribor mesto, in sicer 1236.

Po tej statistiki je v Sloveniji 10.833 vajencev in vajenk in sicer 8313 vajencev in 2520 vajenk.

Podatki o obrtnonadaljevalnih šolah kažejo, da ima v tekočem letu 38 obih strokovnih nadaljevalnih šol 4348 učencev in učenek, 5 specialnih strokovnih nadaljevalnih šol 1287 učencev in učenek, 26 začasnih strokovnih tečajev pa 964 učencev in učenek.

„Ogenj borbe bo združil oba naroda v nepremagljivo celoto“

Anglija se bo borila s Francijo do skrajnih mej vseh virov, ki so ji na razpolago

London, 14. jun. s. (Reuter) Angleška vlada je poslala sinoči francoski vladi ponovno izjavo, v kateri obljublja, da bo nudila Angliji Franciji še nadalje največjo pomoč, ki je možna. Anglija bo nadaljevala vojno za vsako ceno in z vsemi viri, ki so ji na razpolago.

Brzljavka angleške vlade uvodoma izraža občudovanje in priznanje junastvu in vztrajnosti francoske vojske v njenem odporu proti ogromni premoči. Dalje poudarja nerazdružno edinstvo angleškega in francoskega naroda v sedanji borbi. Ne moremo vedeti, kakšne oblike preizkušenj

nas še čakajo v bližnji bodočnosti, pravi dalje angleška vlada v svoji izjavi. Toda ogenj borbe bo samo združil oba naroda v nepremagljivo celoto. Dalje obnavlja angleška vlada obljubo, da bo nadaljevala borbo skupno s Francijo, in sicer bodisi v Franciji, v Angliji, na oceanah ali v zraku, kjerkoli bo to potrebno, in sicer do skrajnih mej vseh virov, ki so Angliji na razpolago. Anglija ne bo odnehala, dokler ne bo Francija zopet vstala. Dokler ne bodo zopet svobodni zasužnjeni narodi in dokler ne bo odstranjena nevarnost nemške dominacije.

Seja ministrskega sveta v Beogradu

Beograd, 14. junija. AA. Včeraj popoldne od 18. do 21. je bila seja ministrskega sveta, ki ji je predsedoval podpredsednik vlade dr. Vlado Maček, ker je predsednik vlade Drago Cvetković laže zbolel. Prav tako se ji prisostvoval kmetijski minister Branko Cubrilović, ki je na potovanju.

Na seji so pretresali v glavnem poročila posameznih ministrov o resornih vprašanjih. Večina seje je bila posvečena poročilu finančnega ministra dr. Juraja Šuteja o državnih dohodkih in izdatkih. Ugotovljeno je bilo, da državni dohodki v glavnem krijejo vse izdatke državne uprave, čeprav so ti povečani. Finančni minister je razložil načela, na katerih misli, da bi moralo biti izdanih prihodnih osem dvanajst, ter je opozoril ministre kako morajo sestaviti svoje predloge za dvanajstine.

Beograd, 14. jun. e. Po sročni seji vlade se je v novinarji razgovarjal minister brez listnice dr. Mihajlo Konstantinović. Ob tej priliki je finančni minister dr. Šutej izjavil:

Dr. Konstantinović vam ni povedal najgavejšega. Jaz sem rekel na seji, da nimajo prav tisti, ki spravljajo denar v nogavice. To bom povedal tudi še javnosti, ko pride primeren čas.

Plovba na Jadranu

Split, 14. jun. e. Zaradi varnostnih ukrepov angleških pomorskih oblasti obstoja možnost, da bodo naše paroplovne družbe za dolgo plovbo na Jadranu in v Sredozemskem morju ustavile ves promet. Kakor je bilo že javljeno, so italijanske družbe že prekinitve plovbo med Italijo in Jugoslavijo. Naš parnik »Srbina«, ki je vozil v Grčijo, Albanijo in Trst, je opustil nadaljnje vožnje in se nastanil v sušiškem pristanišču, Parnik »Beograd« je sedaj v grških vodah in ni znano, kdaj in kako se bo vrnil. Parnik »Bled« pa je ostal v svoji luki in je tudi ustavil nadaljnjo plovbo.

Kakor se izve, bodo vse jugoslovanske, paroplovne družbe zaradi nevarnosti min prekinile promet. Naše pomorske oblasti pa bodo dale nove naredbe glede plovbe v domačih vodah.

London, 14. junija. AA. (Reuter) Angleško in francosko veleposlanstvo poročata, da se ne bodo več izdajali navicert za pošiljke namenjene v Italijo, Španijo, na Portugalsko, v Svico, Madžarsko, v Grčijo, v Bolgarijo, Rumunijo, Turčijo in Jugoslavijo. Dosedaj izdani navicerti so izgubili veljavnost.

Postani in ostani član vodniške družbe!

Iz Kranja

Kavarna in restavracija Narodni dom v Kranju. Vsako soboto zvečer in nedeljo popoldne in zvečer vrtini koncert. Vedno sveži čevapčici in razni žilji. Prvorazna vina in vedno sveže pivo. Postrežba točna in cene zmerno. 259—n

Ali sem prispeval za sokolski dom v Trnovem?

DANES PREMIERA
dramatičnega češkega filma
KINO UNION — TEL. 22-21.

V gl. vlogah HANA VITOVA, LADISLAV BOHAC in drugi znani češki igralci. — Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri.

Osemnajstletna

Samo še danes misteriozna in napeta kriminalna senzacija
TAJNOST NOČNEGA KLUBA
Kino Sloga, tel. 27-30
Ob 16., 19. in 21. uri.
Margaret Lindsay —
Bruce Cabot, Joseph Calleia. — Kot dopolnilo nov zabaven in kulturni dodatek.

SAMO ŠE DANES VELIKI DON JUAN
Ob 16., 19. in 21. uri
Čudovita ljubavna pustolovščina slavnega trageda Davida Garricka.
BRIAN AHERNE — OLIVIA DE HAVILLAND. — KINO MATICA, tel. 21-24

Maribor in zaščita otrok

Darujmo, kolikor moremo, za revno dečo — Vabilo prostovoljnim sodelavcem za zaščito otrok v primeru vojne

Maribor, 13. junija
Jugoslovanska unija za zaščito otrok, sekcijska za dravsko banovino v Ljubljani, je že pozvala našo javnost, društva, organizacije in posameznike, naj zbirajo potrebni material ter denarna sredstva za zaščito otrok in mater v primeru vojne. Ker vsebuje omenjeni poziv možnost dostave zbranega materiala po najkrajši poti tudi krajevnim odborom Jugoslov. unije, sporoča krajevni odbor Jugoslov. unije v Mariboru na blaga sra, da se sprejema nabrano blago oziroma denar pri socialno-političnem oddelku mestnega poglavarstva v Mariboru, Rotovski trg 9. Glede blaga so najboljši dobrodošli rjuhe in odeje. Unija poziva: »Naberite in darujte, kolikor morete!« Časi so resni, pomoč vse naše javnosti je nujno potrebna. Če ne bo treba uporabiti nabranih predmetov in materiala v vojno-zaščitne svrhe, kakor vsi upamo, ga bo pozneje krajevni odbor Jugoslov. unije razdelil med potrebne ustanove.

Istčasno vabi krajevni odbor Jugoslovanske unije za zaščito otrok v Mariboru prostovoljne delavce, naj se prijavijo, ako bi hoteli opravljati prostovoljno razna delo v primeru potrebe evakuacije otrok, bodisi za nego malih otrok, bodisi kot vzgojitelji ali vzgojiteljice, bodisi za ekonomsko ali administrativno službo kakor tudi za gospodarske posle. V postev prihajajo le ženske in oni moški, ki niso vojaški obvezniki. Vsi, ki bi hoteli sprejeti kakšno delo in ki bivajo na področju mariborskega mesta, naj se v smislu posebnega razglašila mestnega poglavarstva javijo v pisarni socialno-političnega urada mestnega poglavarstva na Rotovškem trgu 9. Prijave se sprejemajo od 8. do 13. Kdor bi se ne mogel osebno prijaviti, pa bi se hotel prijaviti pisмено, naj navede v pismu ime ter priimek, poklic, izobrazbo, rojstni datum, kraj rojstva, pristojnost, nadalje, če je prijavljene samski ali poročen, koliko otrok ima, končno za kakšno delo se prijavlja z navedbo točnega naslova in stanovanja.

Upati je, da bo poziv Jugoslovanske unije za zaščito otrok v Mariboru zbudil pozornost vseh, ki prihajajo v postev in da bo deležen popolnega uspeha v službi zaščite naše deče v primeru vojne.

Z narodno igro na mejo!

Nekaj misli ob gostovanju mariborskih gledaliških igralcev na Pohorju in v Dravski dolini

Maribor, 13. junija.
V soboto 15. t. m. zvečer bodo gostovali mariborski gledališki igralci z znano veseligo »Konto X« v Jelenovi dvorani pri Sv. Lovrencu na Pohorju. V nedeljo 16. t. m. ob 3. popoldne bodo ponovili predstavo v mariborskem Sokolskem domu, zvečer ob 21. pa v ruškem Sokolskem domu. V današnjih časih je treba posebej pohvalno poudariti poštrevno prizadevanje mariborskih gledaliških igralcev. Rodna beseda, spregovorjena z odra, ima v naših razmerah dvojni pomen in dvojno veljavo. Igralci ter igralke zaslužijo priznanje za svojo plemenito pobudo, da oznanjajo z odra rodno besedo na našem Pohorju in v naši Dravski dolini.

Ob tej priliki izražamo upanje, da bodo naši nesebični gledališki igralci ter igralke obiskali tudi druge važne ter izpostavljene obsejne postojanke. Naj bo ob tej priliki dovoljena pripomba, ki je nedvomno umestna in v današnjih prilikah neobhodno potrebna. Pri gostovanju naj se da prednost tudi rodni izraz, predvsem takšnim, ki zbuja narodno zvestost in optimizem. Vprizorijo naj se dela, ki vsebujejo plemenito vzpodbudo k zvestobi zvišenim narodno kulturnim idealom in pripadnosti k državni skupnosti. Slovenska dramatika nima sicer mnogo takšnih iger, kar pa jih je, zatočajo za čim boljše uporabo ter vprizoritev na najbolj izpostavljenih postojankah naše Dravske doline, Pohorja, Kozjaka, Slovenskih gor in tudi Prekmurja.

Kulturno delo tezenske sokolske mladine

Pripravila je lep Cankarjev večer z bogatim sporedom

Tezno, 13. junija
Znan je idealizem naše tezenske sokolske mladine. Sedaj je že drugi pokazal, da stopa po pravilni poti navzlic raznim očitkom, naslovljenim večkrat krivično na njen naslov. Se nam je v najlepšem spominu prvi večer, ki je bil posvečen Prešernu, to pot pa je posvetila tezenska sokolska mladina svoje misli nesmrtnemu Cankarju. Cankarjeva dela, njegov pogled na naše taktarne družabne, politične in socialne razmere, vse to je po največje pripravi in najboljši volji obsegal bogat spored z uvodno besedo, predavanji in recitacijami. Vse točke so dokazale, da se je zavedna tezenska mladina poglobila v študij Cankarjevih del in Cankarjevega življenja. Zlasti predavanja so bila vestno in skrbno pripravljena, z veliko poštrevnostjo in ljubeznijo. Recitaciji »Skodelica kave« in »Kurent« sta bili podani iz globine duše z nežno toploto in globokim občutjem. Po kratkem odmoru in jedrnatem tolačenju vsebine je bila uprizoritev tretjega dejanja »Hlapcev«. S pravilnim pojmovanjem je zajela mladina tudi to zaključno točko.

Brezhibno je potekel spored, mladi predstojniki so bili deležni pohvale in priznanja z željo, naj idealna mladina nadaljuje študij domače književnosti ter pravilno pojmuje in ceni domače kulturne vrednote, ki nam utirajo pot v nov svet življenjskih spoznanj in nam ustvarjajo ugled v zboru narodov.

Tezenski sokolski mladini lahko izražamo iskreno priznanje za dokaz idealizma in znanosti, ki je v današnjih resnih časih še posebno važnost.

Mariborke in okoliške novice

— Nova grobova. Pri Sv. Martinu pri Vurbergu je umrl Ivan Kostanjšek, oče ugodnega gostilničarja, trgovca in družinskega delavca g. Janka Kostanjška. Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je umrla posestnica Ana Kozider, žalujočim svojem našem globoko sožalje.

— Iz mariborske jetnišnice. Ravnatelj tukajšnje jetnišnice g. Anton Hohnjec je bil po 43-letnem zglednem službovanju upokojen. Ravnatelj Hohnjec je znan zaradi svoje ljubeznive pripravnosti, s katero si je pridobil v vseh krogih mariborskega prebivalstva tople simpatije. Poštrevno sodeluje pri Glasbeni matici in drugih nacionalnih društvih. Želimu mu, da bi zasluženi pokoj užival v zdravju, zadovoljstvu in sreči.

— Osebnost. Višji železniški kontrolor Adalbert Vrhovšek je premeščen k prometno-komercialnemu oddelku žel. direktorije v Ljubljani s sedežem v Mariboru.

— Nočno ikaniško službo imata se danes Remova lekarna pri sv. Roku na vogalu Aleksandrove in Meljske ceste, tel. 25-32 ter Minarikova mestna lekarna pri Orlu na Glavnem trgu, tel. 25-85.

— Smrad. Neznosen smrad v mestni vročeračni kopeli. Ze parkrat je bilo na tem mestu govora o skrajno nehijski ureditvi vročeračne kopeli v mestnem kopalisku. V predkabinah je tak smrad, da po stajajo kopalcem slabo. Ako prično potem kabinu zračiti, se napolni vse kopalnice s smradom, ki ga ni mogoče pregnati. Temu bi se dalo odpraviti s preureditvijo predkabin. Predvsem morajo iz nje izgniti lesena tla in lesene klopi. Tla in klopi ter stene v višini 2 m naj bi bile iz zmesi, ki je imitacija mramorja in ne vpliva vode (kot bazen za toplo vodo). Tla naj bi bila nasekana, da ne postanejo polzka in naj bi visela proti sredini kabine, v sredini pa naj bi bil napravljen odtok. V kabino bi

— Sprava nadstropja tukajšnje bolnice je skočil 23letni Marko Crnjak. Zlomil si je obe nogi in je kmalu nato podlegel težki poškodbi.

— Drago samarijanstvo. Posestnikova žena Ivana Ramut iz Zgornje Korene se je peljala s kolesom proti Mariboru. Naključje je hotelo, da je pri Kamnici padla s kolesa na tla ter obšla s poškodbami na nogah. Neki moški ji je pomagal na nogo, ter jo peljal proti mestu. Z dečnico je vodil Ramutovo, z levico pa kolo. Moški kar je Ramutovi dejal, da je najbolje, ako ji v mariborski bolnici pregledajo nogo. Ramutova je z neznancom zares odšla v bolnico, kjer so ji zdravniki nudili pomoč. Ko pa je čez četrt ure odšla iz bolnice, je zamašila iskala samarijana, ki je s kolesom pobegnil. Ramutova je zadelo prijavišča policiji, ki polzeveduje za »samarijanom«. Ukrajeno kolo, ki je vredno 1200 din, je znamke »Excelsior« in ima evid. številko 2-5328.

— V znamenju česa so tatvine medenastih ključ s hišnih vrat. Doslej še neznani zlikovci kradejo v zadnjem času medenasta ključke ter jih skušajo prodati kot staro kovino. Tako se je v Cvetlični ulici 11 zopet ponovil primer tatvine medenastih ključ s hišnih vrat. Pred nakupom medenastih ključ se obkinito svati.

— Vlomilci so poskušali »rečo« ponoči z vlomom v pisarno Kmetijske družbe, a so našli samo za okoli 2000 din drobna ter so bili preprodeni, preden so se lotili velike blagajne.

— Kradejo. Na Vodnikovem trgu je žep izlomačil zasebnik Elizabeti Lahajnerjevi ročno torbico, v kateri je bilo okoli 110 din gotovine. Delavcu Josipu Brezniku iz Rošpova je izginilo iz veže štev. na Aleksandrovi cesti 12 kolo z evid. šte. 2.129822. — V mestnem parku je izginil železničarjevi ženi Albinu Jerebič otroški voziček, vreden 600 din. — Iz neke gostilne v Vetrinjski ulici je ukradel doslej še neznan zlikovec trgovskemu potniku Ervinu Heberju poletni plašč, vreden 700 din.

— Razne vesti. V neki gostilni v Studencih je nastal prepri, ki se je končno razvil v pretep. Mesarski vajenec Adolf Steinacher je dobil več zabodljivcev v hrbet in glavo. — V Pekrah je neznanec navlil na Maksa Fabjana iz Studencev ter mu s motiko prizdel težje poškodbe na glavi. Na Glavnem trgu sta trčila skupaj neki kolesar in enovprežni mesarski voz. Posledica je bila, da se je kolo popolnoma razbilo, dočim je kolesar odnesel zdravo kožo. Pri Sv. Benediktu v Slov. gorah so zlikovci ukradli posestniku Antonu Horvatu življenjske potrebščine.

— Strela je zanesla požar, ki je zajel domačo posestnika Stefana Belsaka pri Sv. Andražu v Slov. gorah. Domači in okoliški gasilci so požarovalno pomagali pri gašenju. Škoda je okoli 50.000 dinarjev.

— Tezenske novice. Društveno življenje je pri nas na Tezenu navzlic dihu poletja zelo živahno in razgibano. Imamo kar štiri diletantske odre, ki skrbijo za duševno hrano in razvedrilo domačinom. Tako so v nedeljo popoldne uprizorili na šabederjevem vrtu diletanti tezenskega Rdečega križa veseligo »Rodoljub iz Amerike«, da zagotovo sredstva za zimsko pomoč tezenskim revežem, ki je iz leta v leto pri nas vse bolj potrebna. Naj omenimo, da je bilo pri tej uprizoritvi na odru precej novincev, ki so uspešno prestali svoj odrski krst. Med njimi je bil celo nekdo, ki se je že davno srečal z Abrahamom, ki pa je navzlic temu zelo pošteno podal svojo vlogo. Tudi drugi sodelujoči so uspešno rešili svojo nalogo in vseskozi zadovoljili hvalno obkinito, tako da je režiser g. Zunko o lahko zadovoljen z uspehom, čeprav je imel pri pripravih za uprizoritev nemajhne skrbi in še več truda. Hvale vredno je tudi dejstvo, da sodelujejo pri prireditvah našega tezenskega Rdečega križa in da rade volje pomagajo člani raznih društev s plemenito poštrevnostjo in gorečo nesebičnim vnetjem, tako da je uspeh že vnaprejši zagotovljen.

— Uprava občine Pobrežje nam sporoča, da bo uvedla od 17. junija do 30. septembra poletni delovni čas. Uradovala bo vsak dan od 6 do 14, za stranke pa samo od 10 do 14. vsak dan, razen ob nedeljah in praznikih.

— Šahovska tekma. V snočnjem drugem kolu šahovske tekme kluba »Vidmar« so bili doseženi tihi uspehi: Peče — Nosan, Lukež st. — Seneković in Marvin — Hvalič vsi v razmerju 1:0. Grželj — Reinberger pa 1:1. Ostale partije so bile odlozene. Tretje kolo bo v torek 18. t. m.

— Vreme. Tezenska vremenska postaja napoveduje za mariborski okoliš: pretežno oblačno in toplo vreme. Ponekod bo verjetno deževalo. Včerajšnja maksimalna temperatura je bila 26,2 C, davi pa minimalna temperatura 11 C.

Mariborsko gledališče

Zastanek plačila za gledališki abonma in bloke sprejema gledališka dnevnica blagajna vsak dan od 9. do 12.30 in od 15 do 17. ure. Zamudniki naj upoštevajo, da mora tudi gledališče ob zaključku sezone poravnati svoje obveznosti.

SOKOL

Sokol Pobrežje. »Vsakomur nekaj« je naslov pesteriga večera, ki bo v nedeljo 16. junija ob 20. v Sokolski dvorani. Na sporedu bodo lahke, melodiozne operne arije, operetni spevi in humoristični prizori s petjem. Sodelovali bodo g. Angel Jerc, tenorist, popularni slovenski komik in dolgoletni režiser ljubljanskega ter mariborskega gledališča Josip Povhe, pri klavirju pa g. Vrabčeva. Komur je do lepega petja in veselih, zabavnih prizorov, naj pohiti v nedeljo v našo sokolsko trdnjavo. Zdravilo.

Iz Gornje Radgone

— Osebnost. Pošta uradnica Kamila Sobjak je premeščen na pošto Maribor I., na njeno mesto pa je bila premeščen iz Maribora Roza Strojcar, doma iz Gomilke. K davčni upravi v Gornji Radgoni je premeščen Rado Kajzer iz Dravograda na mesto odšlega Erminolda Malvoja. K okrajnemu sodišču v Gor. Radgoni je premeščen iz Marenberga sodnik

Matija Dolničar, ki je nastopil svoje novo službo v četrti 13. t. m.

— Požar. V Segovcih v Apaški kotlini je uničil požar gospodarsko poslopje in hišo posestnika Hedla. Škoda je tem občutnejša, ker je zgorel ves letošnji pridelek sena, ki je bil par dni prej spravljn pod streho.

— Pižmovke. Po zadnjem padcu vode se zalega pižmovki vzdolž Mure silno množijo. Precejšnje število pižmovk se opaža v obmurskih rokavih in mlakah, v tako zvani Ameriki med Tratami in Melanjskim poljem niže Gornje Radgone ter v Podgrađu in Lutvercih proti Apaški kotlini. Nujno potrebno bi bilo, da oblasti nudijo zadostno gmočno pomoč za zatrtje tega nevarnega škodljivca, preden se zalega še bolj ne razmnoži, je pa tudi dolžnost vsakogar, zlasti zakupnikov lovštev v ten okoliših, da organizirajo uspešen lov na pižmovke.

— Lov za kovancem. Med tukajšnjim obmejnim prebivalstvom se je te dni razširila neresnična vest o posebni vrednosti

neke vrste kovancev po 10 din, češ, da se je njihova vrednost dvignila še od 15 na 18 din. To naj bi bili baje kovanci, ki imajo na hrbtni strani pri obrobem napisu pred številko 10 in po besedi dinara neke vrste posebno raso, ki baje predstavlja večjo vrednost kovanca. Ker seveda to ni res ter so kovanci pri nas brez razlike vredni samo 10 din, opozarjamo vse, naj kovancev ne zbirajo, ne glede na to, da je trgovanje z denarjem kazniv in je dolžnost vsakogar, da razširjevalce takih neresničnih vesti takoj prijavijo najbližji orožniški postaji.

— Sokolska Petrova tombola bo letos na Petrovo 29. junija v Gornji Radgoni. Ker je čisti dobiček tombole namenjen za dograditev sokolskega doma, je društvo razposlalo prošnje za darove raznim tvrdkam in drugim dobrotnikom za podporo. Vsi, ki so te prošnje prejeli, naj podpo delovanje obsejne sokolske edine, ki gradi svoj dom.

Najvažnejše, kar moramo vedeti

Prva slovenska popolnejša knjiga o protiletalski zaščiti

Ljubljana, 14. junija
Slovenska literatura o protiletalski zaščiti je še sorazmerno skromna glede na to, kaj vse so že o tem predmetu napisali v drugih državah. Delo za pasivno zaščito prebivalstva se je pri nas pač začelo v večjem obsegu pozno in zdaj skušamo popraviti, kar smo zamudili. Ob tej priliki, ko se je pri nas zbudilo nekoliko globlje zanimanje za vprašanja protiletalske zaščite v zvezi z veliko razstavo na velesejmu, naj tudi opozorimo na prvo popolnejšo slovensko knjigo, ki obravnava vsa vprašanja pasivne zaščite prebivalstva v pravnem, organizatornem in tehničnem pogledu pod naslovom »Protiletalska zaščita«. Knjigo je izdala banska uprava, posamezna poglavja pa so napisali strokovnjaki. To je precej obsežno delo, dobro ilustrirano in kot dodatke vsebuje barvne označbe vojnih letal evropskih držav ter tabelo o vojnih plinih in strupih.

Meščane najbolj zanimajo predpisi v zvezi z ureditvijo zaklonišč. O protiletalski zaščiti z organizacijskega, pravnega in finančnega stališča najdeno v knjigi daljši članek dr. Fr. Ogrina, šefa oddelka za protiletalsko zaščito na banski upravi.

Pristojnost odborov protiletalske zaščite

Glede delovanja odborov, ustanovljenih po predpisih uredbe o zaščiti pred letalskimi napadi, naj omenimo le, da imajo predvsem značaj posvetovalnih in pomožnih organov rednih oblasti. To velja tudi glede dovoljenj za ureditev zaklonišč. Za ureditev zaklonišča v obrtnem ali industrijskem obratu je potrebno razen stavbnega dovoljenja tudi obrtne dovoljenje po predpisih obrtnega zakona (§ 105). Za zaklonišča, ki ne tvorijo sestavnega dela obrtne naprave, n. pr. na vrtovih dvoriščih v »stanovanjskih hišah in pisarniških prostorih ni potrebno obrtne policijske dovoljenje, pač pa stavbno, a tudi to lahko odpade.

Kdo je dolžan zidati zaklonišča

Uredba in pravilnik o protiletalski zaščiti predpisujeta ureditev zaklonišč v vseh večjih zasebnih poslopih zlasti v podkletnih. Če pa večje zasebne stanovanjske hiše nimajo kleti in ne priličnih hodnikov, ki bi bili primerni za preureditev v zaklonišča, je predpisana ureditev zaklonišč ob poslopih, na vrtu ali dvorišču. To velja tudi za primer, če imajo hiše sicer kleti, ki so pa zavzete za živilske shrambe in z vnetljivo navlake, ki so je stanovač morali spraviti iz podstrešja. Pri novih poslopih morajo biti zaklonišča že določena v načrtu, sicer oblasti ne smejo odobriti načrtov.

Glede pojma velikosti (večje) zasebno poslopje (zgradba) je banska uprava zavzela stališče po sklepih ankete, da za obveznost protiletalske zaščite ni odločilna velikost poslopja, temveč, ali je poslopje v večjem, strnjeno naseljenem kraju in ali je zidano v strnjemem sistemu tako da tvori s sosednjimi hišami strnjeno skupino. Le lastniki takšnih hiš so dolžni zidati zaklonišča. Posestnikom hiš v vrtne nase-

lju, kjer hiše niso zidane v strnjemem sistemu, pa ureditev zaklonišč nujno priporočajo v njihovem lastnem interesu.

Obvezna zaščita obratov

Zaklonišča so obvezna tudi v zasebnih podjetjih, odnosno obratih, obrtnih, trgovskih in industrijskih, v starih in novih. Izvzeti so le mali in neznatni industrijski obrati, če ne gre za hišo, ki tvori s sosednjimi poslopi blok. Zasebna zaščita pred letalskimi napadi je torej predpisana v splošnih obratih za vsa važnejša poslopja, razen kar se tiče zasebnih, manjših stanovanjskih poslopih, odnosno hiš brez obratov. Ker pa za zasebno zaščito ni rednih oddelkov, od pade na javno zaščitno službo dvojna naloga, da izpolni zasebno zaščito in da zavaruje javna podjetja, naprave in urade.

Protiletalska zaščitna dela pri velikih uradih in ustanovah, in sicer zaklonišča in kamuflaža, je obvezna ne glede na stavni sistem uradnih poslopih.

Kdo naj prispeva

Pisec se je tudi dotaknil finančnega vprašanja zasebne zaščite pred letalskimi napadi. To vprašanje je morda najklopljivejše, zlasti se za Ljubljano. Pri nas je mnogo hiš zidanih in strnjemem sistemu, posebno starejših, kjer je z ureditvijo zaklonišč še posebna težava. Zato se že nekaj časa bije tih boj med najemniki in hišnimi lastniki. Najemniki so odločni nasprotniki vsakega prispevanja za zaklonišča, češ najemnine so že dovolj visoke in v teh časih so ljudje že dovolj prizadeti zaradi draginje. Nekateri posestniki se pa tudi dobro zavedajo, da bi zelo težko iztisnili kaj od najemnikov še za zaklonišča, ko pogosto ne morejo izterjati od njih niti najemnine. Dr. Ogrin pravi, da bi zaradi dobrega sožitja med hišnimi posestniki in najemniki lahko izdali zakonito odredbo, naj bi za zaklonišča tudi najemniki nekaj prispevali. Pri tem se sklicuje na podobne predpise v Švici. — Mnogi hišni posestniki se sr tudi dolgo obotavljali z ureditvijo zaklonišč, ker so mislili, da bodo stroški mnogo večji. Stroški bi se pa tudi lahko še znatno zmanjšali, če bi vsi posestniki lahko dobili zastoj načrte in če bi ne bilo nobenih stroškov s formalnostmi.

SPD

Črna Prsti nad Bohinjem je ena najlepših razglednih točk, odkoder je proti severu pogled na vse Julijske Alpe s ponosnim Triglavom in proti jugu daleč tja do sinjega Jadranskega morja. Orožnava koč pod Črno Prstjo je oskrbovana od 15. junija dalje. Dostop iz Bohinjske Bistrice do koč traja dve in pol ure, do vrha Črne Prsti je še ena ura. Vrh pokriva mehka zelena trava, polna najprejinejših gorskih cvetlic. Dostop na to obsežno goro je dovoljen kot sicer v teh ostalih krajih, ako se planince izkaže z legitimacijo. Na Črni Prsti je bujna flora junija, ki si jo naj ogleda vsak planinec.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Snočnji pregled iz Rima

Listi o letalskem napadu na Turin — Kaj bosta storila Turčija in Egipt — Španske zahteve

Rim, 13. jun. (Dr. O. A.) Kljub temu, da je Italija v vojni, so omejitve konzuma razmeroma majhne. Živila je dobili povsod brez krat. Promet se redno razvija. Tuje radijske postaje se lahko še nemoteno poslušajo. Mine so bile danes položene med Sicilijo in Tunisom, tako da je tam plova nevarna. Nevarne ladje imajo prosto pot skozi Mesinski preliv. Listi poročajo o letalskih alarmih v Rimu, Milanu in Turinu v pretekli noči. Podrobnosti ne objavljajo razen v turinškem primeru, kjer je bilo med prebivalstvom 14 mrtvih in 40 ranjenih, večinoma iz delavskih vrst. Kakor je znano, je v Turinu velika tvornica motornih vozil in letal Fiat. Alarm je trajal dve uri.

Odmevi italijanske intervencije vzbujajo v Rimu še zmerom zelo veliko zanimanje. »Lavoro Fascista« poroča iz Beograda, da odgovorni krogi odločno sanikajo, da bi bila Jugoslavija izdala kakršnekoli posebne ukrepe sprčo vstopa Italije v vojno. V veljavi so ostali še davno poprej izdani varnostni ukrepi. Meja je sicer začasoma zaprta, toda le iz tehničnih razlogov, da se preuredi obmejni promet, kolikor to zahtevajo italijanske oblasti zaradi vstopa Italije v vojno. Italijanski listi opozarjajo na velik učinek italijanske intervencije glede rumunskega petroleja. Okrog 4 milijone ton bo odšel na razpolago Italiji in Nemčiji. Doslej je bila ta množina rezervirana za zaveznike.

V Ankari odločitve še ni padla. Vlada je slej ko prej rezervirana, končna turška odločitev pa je odvisna od Moskve. A tudi Angličani nimajo neposrednega interesa na tem, da bi šla Turčija že sedaj v boj.

Tudi ukinitve diplomatskih odnosov z Egiptom niso v Rimu tragično sprejeti na znanje. Angličani pa hočejo po italijanskem mnenju Egipt na vsak način zaplesti v vojno. Zato je bil po rimskih vesteh od-

stavljen načelnik egiptskega generalnega štaba.

Zadoščenje je izjavila vest, da je Španija prešla v položaj nevojuskočee se države. Španski intervencionisti zahtevajo sedaj ne le Gibraltar, nego tudi še del severne in zapadne Afrike.

Nocoj so zapustili Rim nizozemski, norveški in poljski diplomati. V nekaj dneh jim bodo sledili še belgijski, ker so se solidarizirali z belgijsko vlado.

»Osservatore Romano« je danes prenehal izhajati. Izhajal bo le njegov nedeljski dodatek, ki je čisto verskega značaja, dnevno pa bo objavljen bilten vatikanskih informacij za tisk.

Angleži pričakujejo upor v Abesiniji

London, 13. jun. z Londonski listi zadnje dni zopet pogosto omenjajo Halle Selasia in ga označujejo kot abesinskega cesarja. Zatrjuje se, da je Halle Selasi prišel zaradi tega v London, da pridobi angleško vlado za to, da prekliče priznanje italijanskega kralja za abesinskega cesarja in zopet njega prizna za vladarja Abesinije. V tem primeru bi se Halle Selasi kot zaveznik pridružil Angliji in Franciji ter se postavil na čelo abesinske vojske in začel borbo za popolno osvoboditev Abesinije.

V londonskih krogih ta načrt resno preučujejo ter naglašajo, da je v Abesiniji blizu 200.000 bivših abesinskih vojakov, ki so ostali zvesti Halle Selasi. Angličani so te Abesince že poprej oskrbeli z orožjem in municijo in zmagaj dogodki utrjujejo prepričanje, da bo v Abesiniji prej ali slej prišlo do splošnega upora, ki bi ga mogle zaveznike čete izkoristiti za koncentriran napad na italijanske postojanke v Abesiniji.

Potek fronte je na zemljevidu označen po poročilih, ki so nam bila na razpolago do večeraj popoldne. Črtkano je označena fronta ob pričetku velike nemške ofenzive dne 5. t. m.

Spored sokolskih svečanosti v Kranju

Za župni izlet gorejskih Sokolov 15. in 16. junija v Kranju je določen naslednji spored:

V soboto ob pol 21. bo na letnem telovadšču telovadna akademija z naslednjim sporedom:

1. mali legionarji — noška deca Radovljica; 2. vaje z žogami — ženska deca Kranj; 3. šestorica — moški naraščaj; Kranj; 4. baletna scena — ženska naraščaj; Kranj; 5. profet — člani Kranj; 6. humoreska — člani; Kranj; 7. visoka gred — člani; Kranj; 8. bradja — člani; župna vrsta; 9. gimnastika — člani Kranj; 10. beseda — člani in članice; Kranj; 11. »Napreje« — vsi oddelki; Kranj; V nedeljo ob pol 20. bodo skušnje za vse oddelke, ob 13. uri pa skušnje za deca. Ob pol 16. uri bo na letnem telovadšču razvite prapora sokolskega društva Kranj; ob 16. uri bo nastop vseh oddelkov s sledečim sporedom: 1. pozdrav in razvite drž. trobojnice; 2. »Vojna in mir«, izvajata moška in ženska deca; 3. orodna telovadba, vsi oddelki; 4. prosti vaje; člani; 5. bojna tekma, moški naraščaj; 6. proste vaje, člani; 7. proste vaje, moški in ženska naraščaj; 8. poloneza, člani in članice »Ljubljanskega Sokola«; 9. »Napreje«, vsi oddelki Sokolskega društva Kranj.

Sokolska župa Kranj obvešča vse udeležence 26. župnega zletja v Kranju, da bo zaradi stalne preobremenitve večernega potniškega vlaka, ki pelje iz Kranja proti Jesenicam železniška uprava dala na razpolago poseben vlak, ki bo odpeljal iz Kranja ob 19.50. Vse udeležence zletja iz zgoraj omenjenega vlaka opozarjamo, da se poslužijo le tega vlaka. Glede voznih olajšav izkoristite olajšave po čl. 36. pravilnika o voznih olajšavah za sokolsko članstvo (Zbornik, stran 406). Kjer so manjše skupine in posamezniki, se poslužite nedelj-skih povratnih vozovnic. Za prehrano in prenočišča javite čim prej število udeležencev na Sokolsko društvo Kranj. Cena obeda z govedino je 7 din, s pečenko 10 din. Za vse prijavljene naj izroči zastop-

nik društva denar za obede takoj po prihodu v Kranj, najpozneje pa do 8.15 na označenem mestu na letnem telovadšču in tedaj sporoči tudi morebitne spremembe. Tam bo prejel tudi nakaznice. Prijavitelji bodo imeli prednost pred ostalimi, za katere tudi ne bo nobenega jamstva glede cene. Prenočišča bodo preskrbljena le za poimensko prijavo, izjemni sodelujoče na akademiji.

Fotoamaterje vlijudno naprošamo, da darujejo ali pa oddajo za povračilo Sokolske župe v Kranju izredne snimke z nastopa ali celotnih svečanosti. Profesionalni fotografji morajo javiti svojo udeležbo najkasneje do sobote 15. t. m. Vse one edinecine in posameznike, ki bodo prišli na zlet z avtomobili ali drugimi vozili obveščamo, da je dohod z vozil do letnega telovadšča zaradi del na cestah onemogočen, zato je določen prostor za parkiranje vozil za Narodni domom, kamor je možno priti le s trga pred hotelom »Stara pošta« po Tyrševi cesti ali pa iz vzhodne smeri po Covojski in Tyrševi cesti. Vsi vozilniki naj se točno držijo navodil in naj ne vozijo na letno telovadšče. Zelim, da bi ne bilo pritožb, zato bratsko prosimo vse udeležence, da se ravna po navodilih. Vsi udeleženci morajo vidno nositi zletni znak.

Sokolska župa Kranj obvešča vse članstvo, naj se poslužijo na železnici povratnih nedeljskih kart za udeležbo na zletu dne 16. junija. Vse prijave za prehrano in prenočišča je treba nasloviti na Sokolsko društvo Kranj.

Iz Zagorja

Velika sokolska prireditelj napovedana za to nedeljo v Zagorju, ki bi morala biti združena z odkritjem spomenika Viteškega kralja, je preložena na poznejši čas, o čemer se obveščajo vsi, ki so morda prezrli prvotno obvestilo o tem.

Iz Celja

— Tudi sokolske akademije in slavnostne seje ne bo. Za 29. in 30. t. m. določeni sokolski pokrajinski zlet v Celju ob 50letnici Sokolskega društva Celja-matice in 30letnici celjske sokolske župe je bil, kakor znano, preložen na nedolžen čas. Uprava Sokolskega društva Celja-matice je zaradi nastalih ovir sedaj sklenila, da opusti tudi za 29. t. m. določeno sokolsko akademijo in za 30. t. m. določeno slavnostno sejo.

— Odprte planinske postojanke. Od 22. t. m. bodo stalno oskrbovane naslednje planinske postojanke: Aleksandrovo dom v Logarski dolini, Frischaufovo dom na Okrešlju in Kocbekovo dom na Korošci. Frischaufovo dom na Okrešlju bo oskrbovan tudi v soboto 15. in nedeljo 16. t. m. Piskernikova koč na Logarski dolini, Moziška koč na Golteh in Celjska koč so stalno odprte.

— Koncert Angela Jarca v Celju. Znan operni pevec tenorist g. Angel Jarc, član Narodnega gledališča v Mariboru in bivši član bratislavske opere, ki je nastopal že v številnih kulturnih centrih Evrope in je koncertiral pred dnevi z velikim

uspehom v Mariboru, priredi v četrtek 20. t. m. ob 20.30 pod okriljem Glasbene Matice v Celju v mali dvorani Celjskega doma koncert slovenske umetne pesmi. Koncert bo nudil lep umetniški užitek, zato opozarjamo nanj vso našo javnost.

— Gostovanje ljubljanskega Hermesa v Celju. ZSK Hermes, ki je poleg SK Ljubljane najmočnejši ljubljanski klub, bo gostoval v nedeljo 16. t. m. v Celju in igral prijateljsko tekmo s pomlajenim moštvom SK Celja. Tekma, ki bo gotovo nudila lep sportni užitek, se bo pričela ob 16.30 na Glaziji.

— Z vilami ga je napadel. V sredo okrog 14. je 58letni posestnik Anton Medved v Brstniku pri Laškem pri spravljanju sena dejal hlapcu, naj dela hitreje. Hlapec se je zaradi tega razsrdil. Pograbil je vile udaril z njimi Medveda po glavi in ga močno poškodoval. Medved se zdravi v celjski bolnici.

— V celjski bolnici sta umrla v sredo 43letna posestnica Alojzija Jelenčeva iz St. Ruperta nad Laškem in 9letna hčerka dminarice Josipina Novakova iz Trličnega pri Rogatcu.

Iz Trbovelj

40-letni službeni jubilej je te dni v vsej tišini praznoval namestnik rudniškega konzuma g. Ivan Ule. Kljub šestim življenjskim križem se vedno čil in zdrav opravlja z največjo vestnostjo in marljivostjo svoje poklicno delo, ki si ga je izbral že v prvih mladih letih. Že kot mladega dečka ga je zanimala trgovska obrt ter se je izučil trgovine v tedaj znani trgovski hiši Lenček. Kmalu potem je stopil v službo pri trboveljskem rudniškem konzumu, ki je takrat potreboval pridnih in zmornih delavcev. Po kratki delovni dobi so bili Uletu poverjeni še najvažnejši posli konzuma ter si je pridobil pri predstojnikih zaupanje. Pri drugih pa prijateljstvo. Ule je pri istem podjetju služboval nepretrgoma leto za letom ter je nedavno dosegel štiridesletnico službovanja, redek jubilej, vreden vsega priznanja. Jubilar je bil vedno zavedno napreden in nacionalen, vseskozi značilen mož ter se udeleževal z uspehom pri skoro vseh trboveljskih narodnih in narodnih društvih. Še pred vojno je bil neustrašen borec na narodnem braniku. Posebno se je udeleževal pri trboveljskem pevskem društvu »Zvon« ter je od nekdaj kazal posebno zanimanje za razvoj trboveljskega tamburškega društva, ki ga tudi danes vodi z neutrujenim vnetjem. Jubilar je dolgoletni naročnik naših naprednih listov in tudi politično odločen naprednjak. Ob njegovemu rednemu slavlju pridružujemo tudi mi tople čestitke z iskreno željo, da bi svoje plodno delo izvrševal še dolga leta z istim mladostnim

zanosom, s katerim se je vedno in povsod odlikoval.

Sporne vesti. SK Amater : SK Zagreb 6 : 0 (3:0). Po zadnjih igrah, ki jih je trboveljski nogometni prvak igral s precejšnjim neuspehom, je nedeljski izid tekme z upoštevanim zagrebškim klubom pokazal nove igralske zmoglosti domačinov in utrdilo nado, da bo resni trening morda že v kratki bodočnosti poravnal deino nezazlužene poraze pri nedavnih finalnih tekmah. V prijateljski tekmi s SK Zagrebom je bilo moštvo Amaterja zopet v dobri formi in primerni sestavi, čeprav se še sedaj leči nekoliko dobrih igralcev od udarcev, ki so jih dobili na igrišču v Kranju. Domačini so v nedeljo pokazali veliko nadmoč nad gosti, ki so se odlikovali po živahni in dobro kombinirani igri, pa vendar niso bili zlasti pred golom kos jbil Amaterjevi odbrani. Rezultat igre je bil pravičen izraz razmerja sil ter dokaz, da je Amater pričel z resnim treningom. Igra je bila prav razgibana in zanimiva, vendar je imela razmeroma le malo gledalcev. Sodil je objektivno g. s. s. Puntar Kakor čujemo, je zadeva igrišča sedaj končnoveljavno urejena ter bo trboveljskim nogometašem ohranjeno dosedanje igrišče, ker se je občina zavezala plačevati lastniku zemljišča dogovorjeno najemnino. Obenem bi bilo potrebno, da se popravi lesena ograja igrišča, ki v svoji zanemarjenosti ne ustreza negovanemu okolišju rudniške bolnice, kraljevega spomenika in Sokolskega doma. Morda se bo z malo pomožrvalnostmi in smisla za zunanjo urejenost kraja le našlo sredstva, da se odstrani ta nedostatek. Tudi sicer bi se prostor igrišča lahko vsaj za silo preuredil za gledalce, ki morajo sedaj stoje zasledovati tekme ure in ure. Terensko je prostor kot nalašč pripraven za skromno tribuno, ki bi se dala postaviti z malimi stroški!

Radioprogram

Sobota, 15. junija

Ob 7: Jutranji pozdrav — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Plošče — 12: Plošče, 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi, 13.02: Plošče. — 14: Poročila — 17: Otroška ura: Z mladino kramlja gđ. Manica Komarova. — 17.30: Plošče — 17.50: Pregled sporeda. — 18: Radijski orkester. 18.40: Obramba pred zračno pešadijo — 19: Napovedi, poročila — 19.20: Nacionalna ura. — 19.40: Objave. — 20: Zunanje politični pregled (France Terseglav). — 20.30: O kukavici, goseric in drugih živalih. Pisan večer izvajajo člani radijske igr. družine vodi inž. Ivan Pengov. 22: Napovedi, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Inserirajte v „Sl. Narodu“!

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklci, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5.— din.

POZOR!

Kupujem rabljene čevlje, moške obleke, rabljeno perilo in stare cunje. Klavžar, Vošnjakova ul. 4. 1418

KLISEJE
ENO
VEŠALNE
JUGOGRAFIKA
V PETRA NAJIP 23

Poslužite se
malih oglasov
v
»Slov. Narodu«
ki so
najcenejši!

TRAJNO ONDULACIJO

s 6-mesečno garancijo, v modernih frizurah, Vam napravi z najnovejšim aparatom. Cene nizke. — »Salon Merlake«, Sv. Petra c. 76. 1373

STANOVANJA

beseda 50 par davek posebej. Najmanjši znesek 5.— din.

BREZPLACNO STANOVANJE

dam v Ljubljani tistemu, ki mi posodi 15.000 din. Vrnitev po dogovoru. Ponudbe na upravo »Slov. naroda« pod šifro »Hiša garancijac«. 1513

PRODAM

beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5.— din.

Iskratna
MEDICA
barva ustne in lica!
Dobite jo v
MEDARNI
Ljubljana, Zidovska ulica 6

POSEST

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

BLAD

Stavbne in druge parcele na prodaj. — Pojasnila daje Olga Kavčič, Beograd, Karadjordjeva 71. Parcele pokaže g. Janez Rogač-Dolenc, posestnik, Bled, Cankarjeva cesta. 1514

VELIK TRAVNIK

21.000 m² ob državni cesti, 5 km od Celja, sama stavbišča, prikladna za industrijo, prodam. Več: Josipina Ahlik — Šmarjeta 37, p. Celje. 1524

KUPIM

DRVA ZA KURJAVO

vagonске pošiljke, kupujemo. Ponudbe z navedbo množine, vrste, nakladalne postaje in zadržne cene takoj na Biro Bela, Sombor. 1515

POLSTABILNO LOKOMOBILLO

od 50 ks dalje kupimo. Ponudbe s točnim opisom in oznako najnižje cene poslati na Braunov paromlin d.d. Djurdjevac. 1522

RABLJENE SODE

vseh velikosti kupimo. — »Prokukt«, Ljubljana, Tyrševa c. št. 118. 1523

ZAHVALA

Vsem, ki ste z nami sočustvovali ob bridki izgubi našega nepozabnega soproga, očka itd., gospoda

MAKSA LILLEGA

se najprizneje zahvalujemo.

Posebno zahvalo izrekamo gospodu županu dr. Juro Adlešču za častno spremstvo, Glasbeni Matici za ganljivo petje, gospodu Joža Bekšu, davč. insp. v pok. za prekrasne poslovljne besede ob odprtem grobu, vsem zastopnikom društev, darovalcem vencev in vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili do njegovega poslednjega doma.

Prav posebno hvalo dolgujemo g. Petrovičju, vodji zeml. knjige v pok. ki je našega nepozabnega pokojnika obiskoval za časa njegove osemnosti.

Maša zadušnica se bo darovala v soboto, dne 15. t. m. ob 7. uri v cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

LJUBLJANA, dne 14. junija 1940.

ZALUJOČI OSTALI

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roma

— Ali ste dobro razumeli?
— Dobro. Povedala mu bom, da ste prišli, da bi poskusili podkupiti me in da bi mi ponudili mnogo denarja, če bi izjavila, da je imel moj sin znamenje, odkrito na roki markiza de Valcora po dvoju. Sodniku pojasnim, kako mi je bilo to znamenje opisano.

— Ne bo ti verjel, prokleta baba! — je zaklical Escaldas ves iz sebe od presenečenja in jeze. — Ne bodo mislili, da si prišla na dan s tako bajko, razen če ti je markiz bogato plačal to uslugo.

Mathurina je odkimala z glavo. Divja radost je odsevala iz zlatih zelenih oči, ki njih žar navzlic visoki starosti ni bil ugasnil.

— Bodo mi verjeli, — je dejala, ker ne bom govorila prva, saj boste sodniki vi pred sodnikom omenili ta znamenja, da bo moral sploh računati z njimi in da me bo zasljal. To je vaše napadalno orožje, ne pa obrambno sredstvo. Če ga ne uporabite vi, kdo

pa naj bi ga potem uporabil? In ne morete ga uporabiti, ne da bi postali zaradi mojih izpovedi sumljivi.

— Nesrečna čarovnica! — je zaklical lažni pravni zastopnik.

Pogledal jo je tako srdito, da je Mathurina odstopila. Za svoja leta še izredno čila je pograbila pri peči stoječo lopato z dolgim ročajem in zamahnila z njo.

Kazalo je, da je v njenih koščenih rokah še velika sila. Strahopetneč, kakršen je bil Escaldas, je zadržel od strahu, videč nad seboj težko lopato.

Instinktivno je dvignil komolec nad glavo, kakor da bo zdaj in zdaj padla lopata nad njo.

Ko je zopet povsli roko, je Mathurina videla, da so se vsi lasje na njegovi glavi premaknili in da ima brado že na ustih.

Počila je v smeh.

— Poberi se, ti nafruljena maškara! — je vzkliknila zaničljivo. — Poberi se, lopov, ali pa pokličem fante z obale, da te premikastijo, in jamčim ti za to, da boš potem gledal, kje je pustil tesar luknjo.

Mož je hotel odgovoriti, toda premaknjena brada se mu je zapletla med ustne in jezik. Skomignil je z rameni in zagrozil starki s pestjo. Potem ji je pa obrnil hrbet in hitro odšel, kakor da čuti za seboj zamah železne lopate.

Čez dve uri, ko je noč legla na zemljo, je v izbi sedeča starka zagledala na pragu visoko postavo.

V sobi je bilo že temno, toda starka luči ni bila prižgala, ker je lažje razmišljala v temi.

— Jaz sem, — mamica Gaelova.

Čez nekaj časa se je začel iz teme zamolkel glas:

— Vi ste to, Renaude?

Markiz je vstopil.

— Počakajte, da prižgem luč, — je dejala starka.

— Saj ni treba.

— Da, da.

Videla je, kako vstaja iz mehke žolte svetlobe krasna moška glava. Vzbujala je v nji ponos, ki so ga čutili do nje tudi vsi drugi. Toda v nji je videla tudi nekaj zelo prijaznega, kar je veljalo samo nji.

— Pravkar ste imeli obisk, mati Gaelova, kaj ne?

Zdelo se mi je, da sem opazil malo prej na stezici na obali svojega najhujšega sovražnika.

— Kdo je ta sovražnik?

— Kdo drugi, če ne tisti, ki sem ga najbolj obsul z dobrotami: Jose Escaldas.

— Tujec, ki ste ga tako dolgo redili?

— Da, on. Kaj ga niste spoznali?

— Navzlic njegovi umetni bradi in sivi lasulji ga spoznam zdaj, ko ste mi povedali njegovo ime. Da, to so tiste njegove zlobne črne oči, ki mi nikoli niso obetale nič dobrega.

— Kaj je pa hotel od vas?

Nekaj časa je bilo vse tiho, slišalo se je samo tik-takanje ure, potem je pa odgovorila z drhtečim glasom:

— Trdil je, da ste moj sin.

Zopet molk.

Renaud de Valcor ni zadržel.

— Kako se je glasil vaš odgovor?

— Odgovorila sem mu, da tisti, ki nosi ime Gaelov, ne krade Valcorom ime. In dejala sem mu, da bi svojega Bertranda, če bi bil zdaj tu pod vašimi potezami, lastnoročno ubila kot lopova, sieparja, nič-vredneža.

— Mrtvih ne ubijamo, — je pripomnil Renaud, — a Bertrand je mrtev. Toda storili ste prav, da ste tako odgovorili, mati Gaelova.

Podpri si je glavo s komolcem in se globoko zamislil.

Mathurini so omahnile roke na kolena in njeni koščen prsti so se sklenili kakor k molitvi. Nepremično je gledala markiza.

Kar je Renaud obrnil glavo.

Njuni pogledi so se srečali. In markiz je dejal zelo prijazno, zelo tiho:

— Mati ne more sovražiti svojega otroka.

Starka je zamolko zastakala.

— A Bertranda? Bertranda! — je vzkliknila.

— Tudi ona je moj otrok. Izgubljena je... izgubljena... Zakaj? Njen oče... Utonil je v morju, ko se je potopila ladja, njena mati... blazna... zblaznela je od žalosti, zlasti pa...

Starka je obmolnila, potlej je pa znova povzela besedo. Govorila je počasi, kakor da prihaja njen glas iz daljave, in oči so ji nenadoma zažarele:

— Moja snaha je zblaznela šele po čudnem prividu, ker je trdila, da je srečala v mraku na obali svojega moža.